

GÖÇEBE

Nilay Erik

■ Bir oda dolusu çocuk, yine o sihirli sandığın başındayız. Öyle kalabalığız ki anneannem ne kadar övünse az, tam tamına on sekiz torun... Sandık açılır açılmaz odaya mis gibi sabun kokuları yayıldı. Bu koku heyecanımızı daha da perçinledi. Şimdi sıra akşam için en güzel, en büyük poşeti seçmeye geldi. Anneannem bizim için özenle katlayıp sakladığı, rengârenk naylon poşetlerini sandıktan çıkardı, tek tek yere bıraktı. Aynı anda her ağızdan, başka başka sesler yükseldi: “Mavi benim!” dedi Osman. Fatih, “Neden senin oluyormuş?” diye ona diklendi. Poşeti çekiştirirlerken yırttılar. Ayşe, “Benim için fark etmez.” dedi ve kenara çekildi. Sema kardeşine kızdı, “Saçmalama, gel seçelim.” diye onu ikna etti. “Şu yaldızlı olanı ben alacağım.” dedim hemen kaptım. Cemile, “Haksızlık bu!” diyerek bağırılmaya başladı. Benimle ağız dalaşına girdi. Elimdekini ona verdim, bir poşet için tartışacak hâlîm yoktu. Fakat yine de bu duruma sinir olmuşum. Ben ne zaman bir şey beğensem ona göz dikiyordu. Diğer tarafta “Bana pembe kaldı istemem, dedi Orhan. Bir gürültüdür koptu. Ortalık birden savaş alanına döndü. Anneannem kan ter içinde kalmıştı, hepimizin gönlünü yapayım derken perişan olmuştu. Zavalıcık kimseyi kırmak istemiyordu. Bize söz geçiremeyeceğini anlayınca teyzeme seslendi. Ondandır yardım istedi. Biz de korktuk, sakinleştik. Şimdi bir ceza verirler de akşam evden çıkamayız diye endişelendik. Sandığın başından memnun kalktık. En memnun bendim. Cebime ne olur ne olmaz diye bir tane de yedek poşet koymuştum.

Yarın bayram ama arife günü benim için bayramdan daha bayramdır. Köylülerin akşam namazdan çıkmasını beklerken kalbim küt küt atar. Elimden bırakmadığım bu poşetin içi, az sonra şekerlerle, hediyeyle, çikolatalarla dolacak. Düşüncesi bile güzel.

Akşam saati yaklaştı. Yerimde duramıyorum. Anneannemin evi caminin hemen karşısında. Çocukların gelişini balkondan görebiliyo-

ruz. Bazıları erkenden avluyu doldurmuş bile. Bizimle evin içinde daha fazla baş edemeyeceklerini anladıklarından teyzem, “Hadi harmana gidin çocuklar, biraz oynarsınız, hem de anneanneninin ineğini alıp gelirsiniz.” dedi. Başka türlü vakit geçmeyecekti. Çaresiz kabul ettik.

Tezemin kızı Hacer’le harmana ilk giden biz olduk. Tek kelime etmeden patika yoldan nehrin kenarına, Şifacı’nın yanına, kadar koştuk. Nerdeyse dalağım yırtılacaktı ama değdi doğrusu. Yarışı ben kazandım. Anneannem elindeki siğillere iyi gelince bu ağaca “Şifacı” adını takmış. Bildiğiniz söğüt ağacı aslında. Çok ilginç bir ağaç. İlk gördüğümde koşup yardım çağırarak gelmişti içimden. Yaralı bir insan gibiydi. Sanırsınız belini incitmiş ayakta duramıyor. Bacağını kırmış koşamıyor. Artık alıştım. Ne kadar da esnek. Yere paralel nehre doğru uzanıyor. Dallarının bir kısmı suya geçiyor. Tam üstüne oturup ayaklarımızı aşağıya sarkıtıyorduk ki bizim tayfanın geri kalanı göründü. Her zamanki gibi futbol maçı yapacaklar. Birkaçı da gelmek istememiş, evde kalmış.

Hayvanlar Aşış Çayı’nda otlatılıyor. Birazdan harmana gelirler dedi Hacer. Ayakkabılarını çıkardı, gel dedi nehrin içine girdi, ayaklarını suya soktu. Ben de ona heveslendim, yanına gittim. Nehir dediysem, dizlerimize bile gelmeyen çayın içinde birbirimizi ıslattık. Öyle çok ıslandık ki elbiselerimizi çıkarıp iç çamaşırlarımızla köprü’nün hemen altında bizi kimsenin göremeyeceği, derin bir yer bulup yüzdük. Suyun altında nefesimizi tutma yarışı yaptık. Bu defa Hacer kazandı. Bağırarak birbirimizin isimlerini söyledik. “Hacerrrrrrr!” “Zeyneppppp!” Harika bir şey bu. Köprü’nün betonuna çarpan sesimizin yankısıyla keyiflendik. Zaman nasıl geçti anlayamadım. Hacer yaklaşan hayvanları gösterdi aceleyle sudan çıktı, üzerini giyindi. O ne yapması gerektiğini çok iyi bilir. Eline bir sopa aldı. Onca hayvanın içinden anneannemin ineğini tanıdı, önümüze kattı.

O esnada yanımıza bir kız geldi. Benim yaşlarımda olmalı. Yüzü gözü kir pas içindeydi. Üzerinde çok eski ve mevsime uymayan kıyafetler vardı. Kalın kazakların kolları sökülmiş uzun sarı saçları kirden kafasına yapışmıştı. Bana gülümseyerek baktı. Aynı şekilde karşılık verdim. Hacer yanımızda yürümesinden rahatsız olmuş olacak ki hızlandı. “Merhaba, adın ne?” dedim. Baktı sadece. Adımlarımı Hacer’in adımlarına uydurdum, onu soru yağmuruna tuttum. Sığırcının kızı Arzu’ymuş, yabancıymış, buralardan değillermiş. “Konuşamaz o.” dedi. Sağır. Yazın köyün hayvanına bakmak için geliyorlarmış. “Göçebeler, bir evleri yok.” dedi. Hacer bütün bunları anlatırken arkama dönüp iki de bir Arzu’ya bakıyordum. Sonra bir adam -babası olmalı- Arzu’nun kafasına vurdu, onu azarlardı. İçim acıdı. Arzu birden koşmaya başladı, oraya buraya dağılan hayvanları bir araya toplamaya çalışan babasına yardım etti. Biz Hacer’le anneannemin evine giden yokuşa döndük. Yolun sonundaki büyük taş evin yanındaki ahıra ineği bıraktık.

Annem ve teyzem evin önündeki toprak fırında ekmek yapmışlar, onu çıkarıyorlardı. Teyzem pişen ekmeklerden birinin ucundan böldü. Üzerine tereyağı

sürüp elime verdi. Bütün çocuklar sıraya girdi. Tereyağı sıcak ekmeğin içinde eridi. Yanında ayran içtik. “Yorulduğunuz için kurt gibi açılmışsınız.” dediler. “Söyleyin bakalım neler yaptınız?” diye sordular. Hacer’le aramızdaki sırrı düşünüp güldük.

Nihayet beklediğimiz an gelmişti. Birkaç çocuğu camiye girerken görünce kardeşim, kuzenlerim, Hacer caminin taş duvarında yerimizi aldık. Köylüler elinde kutularla avluya girerken ne aldıklarını tahmin etme oyunu oynadık. Bazı kutuların üzerinde ne oldukları yazıyordu. Ama buna aldanmamak gerekliydi. Geçen sen babamın aldığı bisküvi kutusundan gofret çıkmıştı. En sevdiğimiz şeylerin olmasını istiyorduk. Evde yapılan börekleri, çörekleri hiç sevmem. Bakkaldan alınan abur cuburlar ve köydeki kadınların yaptığı bez bebekler hoşuma gider. İçim kıpır kıpırdı. Poşetlerimiz elimizde beklemeye başladık. Cami avlusu çocuklarla doldu taştı.

Bahçe çember şeklinde. Biz uçtan uca sıralandık. Çoğu da köye yazın gelen çocuklar. Arzu’yu aradı gözlerim. Aklım ondaydı. Dayanamadım, Hacer’e sordum. “Köyden uzakta kalıyorlar, kendi başına gelemez.” dedi. “Babası?” dedim. “Salim amca da yorgundur getirmez.” dedi. Soracağımı düşünmüş olacak ki kendiliğinden annesi de yok, diye ekledi. Nasıl yok, dedim. Ölmüş. Çok üzül-düm. İçimdeki mutluluk birden söndü. Tomara deresine giderken çeşmeyi geçince yolun sol yanında muhtarın arazisindeki çadırda kalıyorlarmış. Akşam ezanı okunmuştu. Babam bize dağıtmak için aldığı gofret kutusunu kapının kenarına bıraktı, tam camiden içeri giriyordu ki elinden tuttum, onu çekiştir-dim. Hacer’i de alıp Arzuların yanına gittik. Arabanın farlarıyla birden aydınlandı ortalık. Çadırın önündeydi Arzu. Çömeldiği yerden kalktı. Ellerindeki köpükleri önündeki leğenin içine akıttı. Yanımıza geldi. Salim amcadan izin aldık, camiye getirdik Arzu’yu. Anneannemden aldığım o fazla poşeti Arzu’ya verdim.

Döndüğümüzde herkes namazını bitirmişti, ellerinde kutularla çıkıyordu. Yetişmiştik. Elektrik direğinin loş ışığında çocuklar büyükler birbirine karıştı bir anda. Herkes başımı okşayıp poşetime bir şeyler bırakıyordu. Ne olduklarını tam göremesem de torbam ağırlaşıyordu, sonra bir anda ağzına kadar doldu. Avluda biraz koşturduk. Bize dağıtılan abur cuburu birbirimize gösterdik. Ben en fazla çikolata bende diye hava attım çocuklara. En sevdiklerimizi değiş tokuş yaptık. Lokum sevmiyorum diye, hepsini Aşe’ye verdim. O da bana cam şekerlerini verdi. Herkes dağıldı. Arzu elindeki poşeti bağlamış sıkı sıkı tutuyordu. Gözleri akşam karanlığında ıslıl ıslıl parlıyordu. Onu çadırına bıraktık.

Eve döndüğümüzde anneannemi teyzemin çocuklarına kına yakarken buldum. Çığlık çığlığa yanlarına oturdum. Benim de ellerime kınalar yakıldı. Yatağında uyumadan önce uzunca bir süre Arzu’yu düşündüm. Duymamak nasıl bir şeydi? Annemin, babamın arkadaşlarımın, öğretmenimin, kuşların, yağmurun, müziğin sesini duymamak nasıl bir şeydi? Arzu’nun biri sağ yanağında diğeri çenesinde çok belirgin iki gamzesi vardı. Bu gamzelerin onu ne

kadar iyi kalpli ve mutlu gösterdiğini düşündüm. İçimi rahatlattım. Birden yatağımdan fırladım. Annemler yatmamıştı hâlâ balkonda oturuyordu. Bana bayram için iki elbise almışlardı. Mavi olanının Arzu'ya çok yakışacağını söyledim anneme. Anneannemin sihirli sandığından güzel bir poşet seçip paket yaptık.

Sabah uyandığında evde bir koşturmaca vardı. Ellerimin kınasını yıkadım, kıpkırmızı tutmuştu. Kuzenlerimle birbirimize kınalarımızı gösterdik. Bayramlık kıyafetlerimizi giydik. Kocaman bir yer sofrası kurulmuştu. Sarmalar, gözlemeler, ballar, reçeller... Kahvaltıdan sonra babamla Arzuların evine gittik. Arzu'yu bahçeyi sularken gördüm. Yanına koştum. Elimdeki hediyeye poşetini ona verdim. Gülümseyerek aldı. Sadece gülümsese de anlaşıyordum onunla. O güzel gamze çukurunun içine koca bir dil sığdırıyor, dedim içimden.